

IS FOUND IN THE קדושה גמרא?

Last week, we determined that the basis for reciting קדושה in ארץ ישראל and in בבל was found in two separate מדרשים. The מדרש that became the source for reciting קדושה according to מנהג בבל was found in תלמוד בבלי מסכת חולין and does not appear in תלמוד ירושלמי. The מדרש that became the source for reciting קדושה according to מנהג ארץ ישראל was found in תוספות and does not appear in תלמוד בבלי. The version of קדושה that we used to represent מנהג בבל was found in סדר רב עמרם גאון and the version of קדושה that we used to represent מנהג ארץ ישראל was found in מסכת סופרים. Are there any earlier sources that can serve as a basis for reciting קדושה?

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף כא' עמ' ב' – אמר רב הונא: הנכנס לבית הכנסת ומצא צבור שמתפללין, אם יכול להתחיל ולגמור עד שלא יגיע שליח צבור למודים – יתפלל, ואם לאו – אל יתפלל; רבי יהושע בן לוי אמר: אם יכול להתחיל ולגמור עד שלא יגיע שליח צבור לקדושה – יתפלל, ואם לאו – אל יתפלל. במאי קא מפלגי? מר סבר: יחיד אומר קדושה; ומר סבר: אין יחיד אומר קדושה. וכן אמר רב אדא בר אהבה: מנין שאין היחיד אומר קדושה – שנאמר: (ויקרא כ"ב) ונקדשתי בתוך בני ישראל – כל דבר שבקדושה לא יהא פחות מעשרה. מאי משמע? דתני רבנאי אחוה דרבי חייה בר אבא: אתיא תוך תוך. כתיב הכא: (ויקרא כ"ב) ונקדשתי בתוך בני ישראל וכתוב התם: (במדבר ט"ז) הבדלו מתוך העדה הזאת, מה להלן עשרה, אף כאן עשרה. ודכולי עלמא מיהת מפסק לא פסיק. איבעיא להו: מהו להפסיק ליהא שמו הגדול מבורך? כי אתא רב דימי אמר, רבי יהודה ורבי שמעון תלמידי דרבי יוחנן אמרי: לכל אין מפסיקין, חוץ מן יהא שמו הגדול מבורך, שאפילו עוסק במעשה מרכבה – פוסק. ולית הלכתא כותיה.

Who are the parties involved in this dispute and where did they live. The סדר of תנאים בבל identifies רב הונא as an אמורא who lived in בבל according to שרירה גאון ואמוראים and was a תלמיד of רב ושמואל. The same book identifies רבי יהושע בן לוי as an אמורא who lived in ארץ ישראל and was a תלמיד of רב יוחנן and ריש לקיש. Why did רב הונא concern himself with an individual who came late to synagogue and who needed to recite קדושה but was not concerned that he might miss קדושה? Since the קדושה that was recited in בבל was not initially considered a דבר שבקדושה and there was a form of קדושה that an individual could recite, רב הונא was not concerned about an individual not hearing the מודים because רב הונא was only concerned about מודים דרבנן. קדושה שליח צבור reciting קדושה was a דבר שבקדושה even in בבל. That explains the statement by רב הונא that an individual could recite a form of קדושה if he did not hear קדושה; יחיד אומר קדושה.

שליח ציבור from the קדושה.

On the other hand, חז"ל, ארץ ישראל. In ארץ ישראל lived רבי יהושע בן לוי, established a form of קדושה that was a דבר שבקדושה. That means that when an individual came late to synagogue that individual had to be concerned about reciting קדושה with the congregation as well as reciting מודים דרבנן. It is very likely that this discussion was included in the תלמוד בבלי as an explanation as to why בבל accepted the practices concerning קדושה that were followed in ארץ ישראל.

Here is another early source for קדושה:

תוספתא מסכת ברכות (ליברמן) פרק א' הלכה ט'—אילו ברכות שפותחין בהן בברוך כל הברכות כלן פותחין בברוך חוץ מברכה הסמוכה לשמע וברכה הסמוכה לברכה אחרת שאין פותחין בהן בברוך. ואין עונין עם המברך; ר' יהודה היה עונה עם המברך ק' ק' ו' ו' וברוך וגו' כל אילו היה קורא ר' יהודה עם המברך.

What does the phrase: ואין עונין עם המברך mean?

מנחת ביכורים— ואין עונין עם המברך— כשאחד מברך להוציא חבירו כגון ברכת המזון בזימון אין עונים עמו אלא שומע ושותק דעדיף טפי להוציא אחד לחבירו, מלברך כל אחד ואחד משום ברוב עם הדרת מלך.

The תוספתא is presenting the two types of קדושה; the one followed in ארץ ישראל and the one followed in בבל. The תוספתא teaches us that ר' יהודה would answer after the מנהג ארץ ישראל during קדושה. ר' יהודה was acting in accordance with שליח ציבור.

The position of : אין עונין עם המברך was the position of those in בבל. The comment by the מנחת ביכורים as to the meaning of the words: אין עונין עם המברך provides us with an explanation of why in בבל, they were opposed to reciting קדושה responsively. In בבל it was felt that it was a better practice that the שליח ציבור reads the complete קדושה on his own and the congregation then answers: אמן when he recites the ברכה of הקדוש הא-ל because of the rule of: ברוב עם הדרת מלך.

Professor Eliezer Levy in his book: יסודי התפלה opines that there is another source for קדושה in the גמרא:

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף לג' עמ' א'—אמר ליה רב שמן בר אבא לרבי יוחנן מכדי אנשי כנסת הגדולה תקנו להם לישראל ברכות ותפלות קדושות והבדלות.

Professor Levy is in the minority in interpreting the word: קדושות as referring to קדושה. Most others interpret the word קדושות as referring to קידוש which parallels the word: הבדלות said by רב שמן בר אבא in the same breath.

TRANSLATION OF SOURCES

'תלמוד בבלי מסכת ברכות דף כא' עמ' ב' -R. Huna said: If a man goes into a synagogue and finds the congregation saying the Tefillah, if he can commence and finish before the reader reaches 'We give thanks', he may say the Tefillah, but otherwise he should not say it. R. Joshua b. Levi says: If he can commence and finish before the reader reaches the Sanctification, he should say the Tefillah, but otherwise he should not say it. What is the ground of their difference? One authority held that a man praying by himself does say the Sanctification, while the other holds that he does not. So, too, R. Adda b. Abahah said: Whence do we know that a man praying by himself does not say the Sanctification? Because it says: I will be hallowed among the children of Israel; for any manifestation of sanctification not less than ten are required. How is this derived? Rabinai the brother of R. Hiyya b. Abba taught: We draw an analogy between two occurrences of the word 'among'. It is written here, I will be hallowed among the children of Israel, and it is written elsewhere. Separate yourselves from among this congregation. Just as in that case ten are implied, so here ten are implied. Both authorities, however, agree that he does not interrupt the Tefillah.

The question was asked: What is the rule about interrupting the Tefillah to respond. May His great name be blessed? — When R. Dimi came from Palestine, he said that R. Judah and R. Simeon the disciples of R. Johanan say that one interrupts for nothing except 'May His great name be blessed', for even if he is engaged in studying the section of the work of the Divine Chariot, he must interrupt to make this response. But the law is not in accordance with their view.

תוספתא מסכת ברכות (ליברמן) פרק א' הלכה ט' -These are the Brachot which begin with the word Baruch: all the Brachot begin with the word Baruch except for the Bracha that is connected to Shema and any other Bracha which is connected to another Bracha which does not begin with the word: Baruch. We do not recite a Bracha on our own after a person recites a Bracha on our behalf. Rav Yehudah says: I would repeat what the prayer leader recited after the prayer leader recited the words: Kadosh, Kadosh, Kadosh and Baruch Kvod. Those two verses Rav Yehudah would recite after the prayer leader recited them.

מנחת ביכורים – ואין עונין עם המברך -When one person recites a Bracha and has in mind to fulfill the obligation to recite the Bracha on behalf of another, such as for Bircat Hamazone when three men are present, then the others present do not repeat the Bracha after the leader reads the Bracha. They simply listen. It is preferable that when a group is together that one should recite the Bracha on behalf of the others rather than each one recite the Bracha for himself because of the rule that G-d is glorified among a large group.